

Gwiazdka obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

BUDOWNICTWO OKRĘTOWE

Typy i Eksploatacja Techniczna Okrętów

1* 621.436.12 IM

Zinner K. dr: **Niektóre wyniki z pracy silników czterosuwowych średniej wielkości.** „Einige Ergebnisse des Schwerölbetriebes bei Viertakt-Tauch-kolbenmotoren mittlerer Grösse“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 5, Nr 5, maj 53, s. 187, A 4,0,5 str.

Doświadczenia przeprowadzone przez M.A.N. z silnikami o średnicach tłoków 400, 285 i 220 mm przez stosowanie rozmaitych paliw ciężkich i olejów smarnych. Możliwość trwałego stosowania paliw ciężkich dla silników średniej mocy przy zachowaniu specjalnych środków jak: bieżące oddzielanie paliwa z oliwy smarnej, stosowanie właściwych smarów, opancerzenie zaworów odlotowych, komór wstępnych itd.

2* 629.125.3:669.71 IM

Całkowicie aluminiowy jacht „Movag Mhor“. „All-aluminium yacht „Movag Mhor“, Shipp.Shipp.Record., London, tyg., t. 82, Nr 5, lip. 53, s. 153, A 4, 4 str., 4 fot., 4 rys., 1 tab.

Zbudowano jacht pełnomorski o wielu interesujących cechach. Kadłub z aluminium, całkowicie spawany. Udowodniono tą budową możliwości spawania aluminium. Duży postęp techniczny w tej dziedzinie. Ożaglowanie jachtu oryginalne.

Jako napęd pomocniczy zastosowano 2 silniki diesla napędzające śruby nastawne. Moc każdego silnika $N=72$ KM przy $n=1000$. Wymiary główne jachtu: $L=22$ cm, $Lw=18,4$ m $B=4,88$ m, powierzchnia żagli 132 m², wyporność 45 ton.

3* 629.123.4—84 IM

Motorowiec „Tanganjika“. „Motorschiff „Tanganjika“, Hansa, Hamburg, tyg., Nr 11, marz. 54, s. 483, A 4, 2 str., 3 fot.

Wybudowany w lutym 1954 przez stocznię „Weser“ ochronnopokładowiec dla linii afrykańskiej. Wymiary główne: $L=129,50$ m, $B=17,50$ m, $H=11,30$ m, $T=7,30$ m, nośność 8350 tów, 12 pasażerów. Opis pomieszczeń mieszkalnych. Sztuczna wentylacja pomieszczeń ładowni. Urządzenie klimatyzacyjne. Urządzenia przeładunkowe: 14 wind elektrycznych, 1 bom 40-tonowy. 2 silniki MAN po 2300 KMe po 230 obr/min pracujące przez przekładnię Vulcana na 1 wał. Obroty śruby 94,5 obr/min. Mechanizmy pomocnicze z napędem elektrycznym. 3-diesel-generatory po 150 KW na 230 V prądu stałego. Kocioł pomocniczy na 6 at o pow. ogrzew. 34 m² dla ogrzewania zbiorników oleju.

4* 629.123.3:628.74 IM

Venus J., Corlett E.: **Zabezpieczenie przed ogniem na statkach pasażerskich.** „Feuerschutz auf Passagierschiffen“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 21/22 maj 53, s. 870, A 4, 2 str., 4 rys.

Wykład wygłoszony na zebraniu Institution of Naval Architects. 3 metody zabezpieczania statku pasażerskiego od ognia, ustalone w 1948 r. w Londynie na konferencji w sprawie bezpieczeństwa statków. Definicja grodzi ogniowej klasy A i B. Standartowa próba ogniowa. Zastosowanie ochrony przeciwogniowej, specjalnie w nadbudówkach aluminiowych. Podział wewnętrzny na główne strefy.

Teoria okrętu i badania modelowe

5* 629.12.073 IM

Dahlmann W.: **O ostateczności statków morskich.** „Zur Stabilität der Seeschiffe“. Schiff u. Hafen, Hamburg, t. 6, mies. Nr 1, styc. 54, s. 26, A 4, 5 str., 1 wyk., 1 tab. Artykuł dyskusyjny dot. uwag zrobionych przez prof. Schnadela w Nr 9/53 Schiff u. Hafen, pt.: „Die Stabilität der Seeschiffe“. Redukcja błędów przy metodzie momentów. Krytyczna ocena przybliżonych metod określania stateczności statku. Pogląd na przyczyny zatonienia statku „Irene Oldendorf“. Metoda pozwalająca określić kapitanowi stateczność statku przy każdym stanie załadowania. Wpływ dokładności obliczeń na określenie wysokości metacentrycznej.

6* 629.12.071.001 IM

Kirsch M.: **O stosowności współczynników Czebyszewa w praktyce.** „Ueber die Anwendbarkeit der Tschebyscheffkoeffizienten in der Praxis“. Schiffbautechnik, Berlin, mies., Nr 10, paźdz. 53, s. 311, A4, 4,5 str., 3 poz. bibl. Obliczenie współczynników Czebyszewa aż do $n=12$. Współczynniki dla $n=8$ i $n=10$. Przykład obliczeniowy. Dokładność obliczeń przy różnych współczynnikach. Dowód na brak wskaźników przy wyprowadzaniu współczynników Czebyszewa dla $n=8, 10, 11$ i 12 .

Budowa Okrętów, Maszyn i Wyposażenia

7* 539.37:629.12 IM

Anders W.: **Wpływ konstrukcji na skurcz spawanych statków i wpływ trwałości wymiarów zdeformowanych części statku na powstały skurcz pospawalniczy.** „Einfluss der Konstruktion auf dem Verzug geschweisster Schiffe und Einfluss der Masshaltigkeit verformter Schiffteile auf den eingetretenen Schweissverzug“. Schiffbautechn., Berlin, mies., t. 4, Nr 5, maj 54, s. 153, A4, 0,5 str., 1 poz. bibl. Mniejsze grubości blach — większe deformacje w przestrzennych konstrukcjach spawanych. Sposób umiejscowienia wybrzuszeń w konstrukcjach okrętowych. Łączenia sekcji przestrzennych, nitowanie nadbudówek. Sposoby wykonywania planów kolejności spawania. Pasowanie części.

8* 621.791:629.12 IM

Dohrmann H.: **Spawanie w budownictwie okrętowym.** „Schweissen im Schiffbau“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 91, Nr 17/18, kw. 54, s. 715, A4, 11str., 14 fot., 2 wyk., 2 tab., 1 poz. bibl. Opis badań uszkodzeń na amerykańskich statkach spawanych. Zakres nitowania na statkach budowanych po drugiej wojnie światowej. Znaczenie usztywniania konstrukcji spawanej oraz sposoby unikania wybrzuszeń i deformacji przy nagrzewaniu. Zastosowanie metody badań laboratoryjnych uszkodzonych elementów statków. Ustalenia pojęć określających typowe pęknięcia kadłubów spawanych. Ogólny opis uszkodzeń. Metalograficzne badania stali. Mechaniczne właściwości statku i wpływ składu chemicznego na nie. Wieloosiowe naprężenia w materiale.

9* 629.12:621.791 IM

Tölken Onno: **Spawanie w budownictwie okrętowym.** „Schweissen im Schiffbau“, Hansa, Hamburg, tyg., Nr 9/10, marz. 54, s. 402, 2 str., 1 rys. Sprawozdanie z zebrania dyskusyjnego komisji budownictwa okrętowego w „Deutscher Verband für Schweiss-

technik". Referat: „Spawanie cienkich blach w budownictwie okrętów“. Omawianie trudności związane ze spawaniem blach o grub. do 6—7 mm, zarówno przy budowie małych statków, jak i spawanie elementów z takich blach na dużych statkach. Tendencja do stosowania spawania tylko blach o grub. ponad 6 mm. Rodzaje stosowanych elektrod.

10* 629.12+621.3.022 IM
Kosack H. J.: **Elektrotechnika prądów silnych na okrętach handlowych**. „Starkstromtechnik auf Handels-schiffen“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 91, Nr 9/10, luty 54, s. 404, A 4, 5 str., 7 fot., 2 rys., 7 wyk., 2 tab.

Wybór rodzaju prądu, zalety i wady maszyn prądu stałego i zmiennego, porównanie kosztów. Statystyka wielkości prądnic niemieckich (85% zespoły dieslowe, 15% turbinowe). Przeszło 20% zespołów 150 kw. 500 obr/min. Właściwości prądnic — zagadnienie regulacji napięcia, charakterystyki zewnętrzne, prądy zwarcia. Układy sieci napędu elektrycznego mechanizmów pomocniczych.

11* 620.12.011.56.621.3.025 IM
Siłownia na prąd zmienny o mocy 4000 kW na liniowcu „Bergensfjord“. 4000 kW A. C. Machinery for the liner „Bergensfjord“. Mot. Ship. London, mies., t. Nr 408, marz. 54, s. 549, A 4, 1/4 str., 1 fot.,
M/s „Bergensfjord“ 18.500 t. zbudowany przez Swan Hunter and W. Richardson. 4×1040 kW zespoły diesel-prądnic na prąd zmienny. Przeszło 60 silników klatkowych od 2 do 335 KM. Główna tablica rozdzielcza typu „skrzynkowego“ długość 16,7 m.

BUDOWNICTWO MORSKIE I PORTOWE

Hydro-, Meteor-, Geologia Morza i Mechanika Gruntów

12* 551.46.018 IM
Kryndin A. N.: **Niektóre osobiowości współczesnych prac oceanograficznych**. „Niektóre osobiowości współczesnych prac oceanograficznych“. Meteor. i Gidrol., Leningrad, mies., Nr 1, stycz. 54, s. 33, B 5, 3,5 str., 1 tab. Omówienie trudności powstających przy pomiarach oceanograficznych sposobami pospiesznymi przy użyciu dużych serii przyrządów umieszczonych na wspólnej linie. Wymienienie tych trudności i podanie sugestii zmiany konstrukcji przyrządów dla zastosowania ich przy nowych metodach pracy.

Laboratoria Wodne i Przyrządy Pomiarowe

13* 627.133:532.1 IM
Sapożnikow M. M. **Pomiar szybkości i wydatków wody w rurociągach pod ciśnieniem**. „Zmierzenie skorostiej i raschodow wody w napornych truboprowodach“. Gidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., t. 23, Nr 1, stycz. 54, s. 41, A 4, 2 str., 4 rys., wyk., 1 poz. bibl. Opis sposobu pomiaru szybkości przepływu wody w rurociągu pod ciśnieniem. Podany nowy typ przemysłowego urządzenia rurek Pitot dla pomiaru szybkości przepływu w dowolnym punkcie przekroju rurociągu. Podane wnioski.

Budownictwo Ładowe i Komunikacja w Portach

14* 624.84+627.2 IM
Most St. Clements w Aberdeen. Most zwodzony syst. Andersona. „St. Clements bridge, Aberdeen, The Anderson heel turning bascule bridge“ Dock a. Harb. Auth. London, mies., t. 34, Nr 406, sierp. 54, s. 117, A 4, 4,5 str. 4 fot., 3 rys. Opis nowozbudowanego mostu zwodzonego w porcie Aberdeen w W. Brytanii przy wejściu południowym portu. Podana konstrukcja stalowa mostu, urządzenia podnoszenia (schematy), sposób przeciwwagi, urządzenia ruchowe, przyczółki, mechanizmy kontrolne, urządzenia zamykające obie części ruchome oraz montaż i budowa mostu.

Pogłębienie Portów, Roboty Podwodne i Ratownictwo Morskie

15* 627.8:627.74 IM
Razin N. W.: **Mechanizacja robót ziemnych na budowie zapory w Kujbyszewie**. „Mechanizacja ziemlanych rabot

na Kujbyszewstroje“. Gidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., t. 23, Nr 1, stycz. 54, s. 5, A 4, 5 str. Omówienie mechanizacji robót ziemnych przy budowie zapory i elektrowni wodnej w Kujbyszewie w specjalnie trudnych warunkach, gdy na 1 m frontu robót przypadało 20 tys. m³ urobku. Podanie wszystkich zastosowanych metod pracy ze specjalnym uwzględnieniem hydromechanizacji pogłębiarkami 1000-80 i 500-60 przy wydajności dobowej 217 tys. m³. Stopień mechanizacji — 98%.

Oznakowanie Torów Wodnych, Szlaków Żeglownych i Portów

16* 627.912 IM
Hart H.: **Plawy jako pomoce nawigacyjne. Ich zastosowanie na podejściach do portów**. „Beacons as navigational aids. Their application to ports and harbour approaches“. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 34, Nr 406, sierp. 54, s. 105, A str., 1 rys. Omówienie potrzeby, celu i przeznaczenia oznakowania nawigacyjnego w ogóle oraz zastosowania go jako pomocy nawigacyjnej w szczególności. Omówienie historii pomocy nawigacyjnych, organizacji służby oznakowania nawigacyjnego. Szczegółowe rozpatrzenie typów pław i znaków, oznakowania wraków.

Urządzenia Przeladunkowe i Eksploatacja Portów

17* 656.6.073.445 IM
Wietrienko L.: **Wózek szynowy w ładowni**. „Triumfna tielezka na rielisowom osnovanji“. Wodn. Transp., Moskwa, 3 x tyg., t. 23, Nr 12, stycz. 54, s. 4, A 2, 0,2 str., 3 fot. Zastosowanie do prac w ładowni wózka na szynach. Poza to na przewożenie ładunków również na warstwach już ułożonego ładunku. Konstrukcja wózka i szyn o najmniejszym ciężarze. Podniesienie wydajności pracy o 20—30%.

18 656.625.073.452:621.869 IM
Ryskin M. S.: **Suwnica widłowa z uchwytem widłowym**. „Mostowej kran s wiloczny z zachwatóm“. Wopr. Ekon. i Techn. na Wodn. Transp., Moskwa, niereg., t. 2, 1954, s. 43, A 5, 10 str., 4 fot., 2 rys., 2 tab. Charakterystyka magazynowej suwnicy mostowej z uchwytem widłowym, zastosowanej w Moskiewskim Porcie Płd. Udźwig 1500 kg, rozpiętość mostu 10 m, ciężar całości 7173 kg. Zastosowanie tego typu suwnicy umożliwia wykorzystanie pojemności składu (wąskie przejścia, wysokie piętrzenie) oraz obniżka kosztów własnych przeładunku (w porównaniu z zastosowaniem układarek).

19* 627.291.1 IM
Port Fleetwood. **Czynny ośrodek rybacki Lancashire**. The port of Fleetwood. A busy Lancashire fishing centre“. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 34, Nr 402, kw. 54, s. 355, A 4, 5,5 str., 4 fot., 2 rys., 3 poz. bibl. Omówienie pokrótce zarysu historycznego powstania rozwoju portu Fleetwood. Opis obecnego stanu portu, nowoczesnych urządzeń, przeładunku ryb, warunków bytowania załóg na trawlerach, wyładunku połowu na ląd, badania ryby, opakowania i transportu ryby. Procesy technologiczne obróbki ryby i jej dostawa. Omówienie inspekcji sanitarnej — statków i portu.

* * *

Niniejszy przegląd dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu Budownictwa Okrętowego, Morskiego, Ekonomiki Transportu Morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188) — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.